

вото кладенче край с. Ичера. Според предание водата придобива лековитост след като в нея е измил раните си Хаджи Димитър. (Демирев 2003: 112-115) Това е своеобразна сакрализация, мотивирана чрез свръхкачествата на героя. Във фолклорното съзнание целебността най-често граничи с магическото. (Георгиева 1990: 5-18; Тодорова 1989: 61-77; Петрова 1989: 144-150; Гоев 1989: 122-150) В случая лечебността на водата е придобита чрез смесването ѝ с кръвта на героя, който е възприеман явно като носител на свръхкачества и затова кръвта му „прави” магическата сила на водата. Специфично съществено в процеса на митологизация е, че кръвта от раните е следствие от двубой с етническия противник. „Сътворената” магическа вода е основен аргумент в този процес. Тя е вече „свята” вода и затова лекува, както лекува, според народните вярвания, и другата сътворена „светена” вода. (Маринов 1981: 77-82; Георгиева 1990: 69; Манкова 1989: 155-156; Манкова, 1996)

ХИПОТЕЗАТА СОТИЯ

Край с. Сотия, на североизток, има аязмо с патрон „Света Петка”. Вече споменах, че до селото е имало голям манастир с вероятно същото име или „Св. Спас”, както и обвръзката му с аязмата. Но всъщност, както посочва Шкорпил, до зданията на манастира „излиза изобилен извор „Ерис” наречен, един от най-любопитните манастирски забележителности. Началото си зима Ерисът от „бързата вода”, която извира при западното подножие на високия връх Катъгово, а като се изгубва наведнъж не много раздалеч от началото си, тече под земята и извира чак до манастира” (Шкорпил 1886: 5-6) И сега в местното знание е налице оразличаване на аязмата и Вриса. Аязмата „Св. Петка” е в подножието на Градището, в дола на север, а Вриса е долу, до селото, където е бил построен манастира. Тази ситуация е описана и в цитираното